

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 261/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

67/2009. (III. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) Ausztria, zams-i panaszos 2008. október 14-én előterjesztett **panaszát** a 2009. március 18-án megtartott zárt ülése alapján

el u t a s í t j a

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a 2008. július 27-én, Sopronban a rá – a megengedett sebesség túllépése miatt – kirótt 5 000 Ft helyszíni bírság kapcsán tett panaszt azért, mert sem a vele szemben intézkedő rendőrök a helyszínen, sem pedig később – a panaszos kérésére – a Soproni Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának vezetője nem mutatták meg neki a sebességtúllépés kapcsán a gépjárművéről a sebességmérő készülékkel rögzített felvételeket; ezért kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2008. július 27-én Sopron városában közlekedett a felesége tulajdonában lévő személygépkocsival, amikor őt a megengedett sebesség túllépése miatt a rendőrök megállították, és rá 5 000 Ft helyszíni bírságot szabtak ki. Ezt a panaszos elfogadta, és később be is fizette. Mivel azonban – a rendőrök közlése alapján – a megengedett 50 km/h sebességet csak kis mértékben lépte túl (55 km/h), ezért a helyszínen kérte a rendőröket, hogy az ő gépjárművéről a sebességmérő készülékkel készített felvételt mutassák meg neki. Ezt a kérését a rendőrök határozottan elutasították. Ezt követően 2008 augusztusában a panaszos felesége telefonon érdeklődött a Soproni Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának vezetőjénél arról, hogy milyen feltételekkel lenne lehetőségük a kérdéses felvételek megtekintésére. A panaszos felesége azonban ekkor is elutasító választ kapott „egy ORFK belső normára hivatkozva”, amely szerint ilyenkor „nem szokták

megmutatni a szabálysértést elkövetőknek a felvételeket”. A panaszos ezért 2008. október 8-án levélben fordult a Soproni Rendőrkapitányság vezetőjéhez, és a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 47. §-ára hivatkozva – amelynek (2) bekezdése kimondja, hogy az eljárás alá vont személy jogosult megismerni, hogy milyen cselekmény miatt és milyen tények és bizonyítékok alapján folyik ellene szabálysértési eljárás – ismételten kérte, hogy a kérdéses felvételek másolatát részére küldjék meg. Mivel erre a levelére akkor még nem kapott választ, ezért a levél feladásától számított nyolc napon belül – 2008. október 14-én – panasszal fordult a Testülethez.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

II.

1) A Testület a panasz kivizsgálása során, az ügy körülményeinek pontosabb megismerése érdekében felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjéhez, és kérte a panaszossal szemben intézkedő rendőrök jelentéseinek a Testület részére történő megküldését, továbbá felvilágosítást kért arról, hogy miért nem mutatták meg a panaszosnak a kért felvételeket sem a helyszínen, sem később.

A rendőrség a Testület kérésére megküldte a Soproni Rendőrkapitányság vezetőjének jelentését az ügy körülményeiről, a panaszos által aláírt helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány másolatát, a sebességmérések rögzítésére szolgáló települési napló vonatkozó adatainak a másolatát, a panaszos szabálysértését dokumentáló, sebességmérő készülékkel rögzített felvételeket, valamint a rendőrség által alkalmazott közúti sebesség- és forgalomellenőrző technikai eszközök használatáról szóló 28/1999. (V. 25.) ORFK intézkedést (a továbbiakban: ORFK intézkedés).

2) A Soproni Rendőrkapitányság vezetője a 2008. november 11-én kelt jelentésében leírta, hogy a panaszost 2008. november 27-én 14 órakor az intézkedő rendőrök 5 000 Ft helyszíni bírsággal sújtották, mivel sebességtúllépése (55 km/h sebességgel haladt) nem érte el a közigazgatási bírság kiszabásához előírt értékhatárt. A panaszos ezt a helyszínen tudomásul vette, ezért ellene nem indult további szabálysértési eljárás. A jelentés szerint az intézkedő rendőrök a helyszínen azért nem mutatták meg a panaszosnak a kérdéses felvételeket, mert az ORFK intézkedés 16. pontja alapján ezt megtagadhatták. Ez a pont úgy rendelkezik, hogy: „A jogsértésről készített videofelvételt a külföldi elkövető a helyszínen megtekintheti.” A rendőrök pedig a helyszínen megállapították, hogy a panaszos magyar állampolgár, ezért rá ez a pont nem vonatkozik. Megjegyzi a jelentés továbbá, hogy a Soproni Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának vezetője – amikor a panaszos felesége őt telefonon kereste – azért nem intézkedett a felvételek megtekinthetőségéről, mert az nem az ő feladatköre; viszont ezek a felvételek tíz naponként felterjesztésre kerülnek a Győr-Moson-Sopron megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Forgalom Ellenőrző Alosztály Fénykép és Videó Feldolgozó Csoportjához. Ezért a Soproni Rendőrkapitányság vezetője – a panaszos 2008. október 8-án kelt levelére válaszul – a

beszerezhető adatok alapján tájékoztatta a panaszost a felvételek megtekintésének lehetőségéről, a jogszabályi háttérrel, illetve a felvételekről készült filmkockák kinagyított példányait részére megküldte.

A helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatvány és a sebességmérések rögzítésére szolgáló települési napló vonatkozó adatai a sebességtúllépés körülményeit a fentiekben írtakkal azonosan tanúsítják.

III.

1) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésének megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

2) A vizsgált ügyben a panaszos a helyszíni bírságolás körülményit kifogásolta – nem magát a helyszíni bírság kiszabásának az indokoltságát, hiszen azt azzal elismerte, hogy a helyszíni bírságot elfogadta és befizette –, a helyszíni bírság intézményéről pedig a Szabs. tv. 134–137. §-ai szólnak. A helyszíni bírság kiszabásának a körülményeit, feltételeinek a fennállását ezért a Testületnek nem áll hatáskörében vizsgálni, az Rtv. idézett 92. § (1) bekezdése alapján.

3) A Testület felhívja a panaszos figyelmét, hogy ha a helyszíni bírságolás körülményeit vitathatónak tartja, akkor a helyszíni bírságolás részletes szabályairól szóló 10/2000. (II. 23.) BM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján arra lett volna lehetősége, hogy ezen kifogásait a hatóság tagjával közli és a helyszíni bírságot visszautasítja. Ennek nyomán a hatóság tagja a helyszíni bírságolást befejezi és közli az elkövetővel, hogy feljelentést tesz. Innentől kezdve pedig a panaszost megillettek volna az eljárás alá vont személy Szabs. tv.-ben felsorolt jogosultságai, és lehetősége nyílt volna kihasználni a szabálysértési eljárásban meglévő jogorvoslati lehetőségeket. A panaszos azonban mindezen lehetőségekkel nem kívánt élni, hiszen a helyszíni bírságot elfogadta, és azt be is fizette; ezért vele szemben szabálysértési eljárás – melynek során ő eljárás alá volt személy lett volna, illetve a hatóságnak tényállás-tisztázási és bizonyítási kötelezettsége lett volna – nem indult.

4) A fent kifejtettek mellett a Testület meg kívánja jegyezni azt is, hogy a kérdéses felvételek megtekinthetőségének biztosításával kapcsolatban a rendőrség oldalán mulasztás sem volt megállapítható, hiszen ezek a felvételek – mivel a panaszos a helyszíni bírságot elfogadta, és szabálysértési eljárás ellene nem indult – nem egy szabálysértési eljárásban szerepeltek a panaszos elleni bizonyítékként. Ennek ellenére mégis indokolt, hogy a felvételeket a panaszos megtekinthesse; a helyszínen azonban ezt a rendőrök az ORFK intézkedés említett 16. pontja alapján nem voltak kötelesek neki megmutatni, hiszen a panaszos nem külföldi állampolgár. Itt kívánja azonban a Testület megjegyezni, hogy az ORFK intézkedés említett pontjában szereplő „külföldi elkövető” fordulat pontosításra szorulna. Ahogy az a normaszövegből is kitűnik, ennek a rendelkezésnek a beiktatására nagy valószínűséggel azért került sor, hogy azon elkövetők tekintetében, akiknek a lakóhelye vagy a tartózkodási helye külföldön van, illetve életvitelszerűen külföldön tartózkodnak („külföldi illetőségűek”, mégha nem is feltétlenül külföldi állampolgárok), a helyszíni bírságot eljárási eljárás minél egyszerűbben, egyértelműbben és konfliktusmentesen lefolytatható legyen. Éppen ezért a konkrét ügyben is – az ORFK intézkedés ezen rendelkezésével kapcsolatos egyéb problémáktól eltekintve (ld. Indokolás IV. rész) – az lett volna az ésszerű és logikus megoldás, ha a helyszínen intézkedő rendőrök nyomban a sebességtúllépés elkövetése után, a panaszos kérésére, megmutathatják neki a kérdéses felvételeket; hiszen a fent említett szempontok alapján a panaszos is ilyen külföldi illetőségű elkövetőnek minősült. Ezt azonban a hatályos szabályozás következetlenségei nem tették lehetővé.

Mikor 2008 augusztusában a panaszos felesége telefonon érdeklődött a felvételek megtekintésének lehetőségeiről, akkor ő – a Debreceni Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint – meg is kapta a felvilágosítást arról, hogy ilyenkor milyen jogi normák alapján kell a rendőrségnek eljárnia, valamint arról is, hogy ezek a felvételek tíz naponként felterjesztésre kerülnek a Győr-Moson-Sopron megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály Forgalom Ellenőrző Alosztály Fénykép és Videó Feldolgozó Csoportjához, ezért megtekintésük feltételeiről a panaszos itt kaphat több információt. Amikor pedig a panaszos 2008. október 8-án levélben fordult a Soproni Rendőrkapitányság vezetőjéhez, és kérte a felvételek megküldését, akkor ennek a kapitányságvezető – a panaszos egyéb kérdéseinek megválaszolásával – 2008. október 28-án eleget is tett, és a felvételekről készült filmkockák kinagyított példányait a panaszos részére megküldte.

Mivel a panaszos még azelőtt fordult a Testülethez, hogy a Soproni Rendőrkapitányság vezetőjének ezen válaszlevelét megkapta volna, ezért a Testület is felvilágosítás-kéréssel fordult az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjéhez, és kérte a vitatott felvételek megküldését. Ezeket a felvételeket a Testület meg is kapta, és – a panaszos kérésének eleget téve – ezeket is eljuttatta a panaszoshoz.

IV.

Az Indokolásban kifejtettek miatt a Testület – hatáskör hiányában – a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és a panasz elutasítása mellett döntött.

A Testület ugyanakkor fontosnak tartja leszögezni azt is, hogy a megbírságoltakra nézve hátrányos az ORFK intézkedés említett pontja, amely szerint magyar állampolgároknak – ha kéri – nem kell megmutatni a helyszínen a sebességtúllépésükről készült felvételeket. Semmi nem indokolja ugyanis ennek a lehetőségnek a kizárását, a gyorsabb és ésszerűbb eljárás ilyen jellegű akadályozását. A helyzet jogbiztonságnak megfelelő szabályozása, és a megbírságoltak tisztességes eljáráshoz való jogának teljesebb érvényesülése érdekében a problémát az országos rendőrfőkapitánynak kell úgy megoldania, hogy mind a külföldi, mind a magyar állampolgárok számára egyformán és kifejezetten megteremtse az említett felvételek helyszínen való megtekintésének a lehetőségét; ezért erre a Testület az Rtv. 6/A. § (1) bekezdésének c) pontja alapján javaslatot is tesz.

Budapest, 2009. március 18.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,

előadó testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Dr. Féja András

testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf

testületi tag